

[Inger Gautier Schmit.]

det forelagte forslag være meget villige til at drøfte de tanker, som ligger til grund for det, der fremkom i forfatningsforslaget.

Tidligere undervisningsminister Appel, som var medlem af det kirkelige udvalg i et par år, indtil han døde, stillede iøvrigt sammen med biskop Ostenfeldt et forslag, som tog sigte på at lovfæste biskoppernes ret til at skulle høres, inden en minister gennemførte bestemmelser, som angik kirkens indre eller ydre liv. Det er jo en praksis, som har været gældende, siden grundloven blev givet, ja, man kan vel sige siden reformationens tid, at landets biskopper har været spurgt, når kirkelige sager af vigtighed skulle gennemføres, både i statskirken og i folkekirken, men der findes altså i og for sig ingen lovparagraf, som siger, at ministeren skal spærre biskopperne. Appel fandt — og det sluttede vi os til i det kirkelige udvalg fra venstres side —, at der var noget rimeligt og forstandigt i, at denne biskoppernes ret blev lovfæstet, sådan at man ingenlunde kunne sige fra kirkens side: en bekendelsesløs rigsdag og en bekendelsesløs minister kan gøre med kirken, ganske som de vil, de behøver overhovedet ikke at spørge kirkens biskopper, det står ingen steder, at de har pligt til det. Derfor fremkom Appel og Ostenfeldt med et forslag om, at biskopperne skulle høres, når ting af virkelig kirkelig vigtighed skulle gennemføres, og Appels forslag gik ud på, at biskoppernes svar til kirkeministeren skulle offentliggøres, så befolkningen fik at vide, hvad landets forskellige biskopper havde svaret, og hvilket syn de havde på den foreliggende sag. Der skulle så hengå seks måneder, inden ministeren havde lov til at gennemføre den ændring, han havde påtænkt. Herved regnedes med, at man havde tid til at få spørgsmålene frem for menighederne og få dem drøftet i folkekirkelige forsamlinger, således at folkets røst, kan jeg godt sige, på den måde kunne gøre sig gældende, og man ingenlunde kunne sige, at nu havde en kirkeminister overrumplet det danske folk ved at gennemføre ting, som kom ganske bag på det.

Det synes vi fra venstres side i det kirkelige udvalg var et forstandigt forslag. Vi sluttede os til det og byggede noget videre på det. Vi mente, at det ikke alene gjaldt om at sikre kirken mod at blive overrumplet på de indre kirkelige spørgsmål, hvad jeg forresten slet ikke tror man kan sige den er blevet, thi hver gang der har været store stridsspørgsmål om de kirkelige ting, har menighederne haft tid til at udtale sig; at resultatet ikke altid blev tilfredsstillende for en vis part af kirkefolket, er selvsagt.

Vi ønskede også, at der skulle være en vis sikring med hensyn til de økonomiske værdier, som har været henlagt til folkekirken allerede fra reformationens dage. Der har nemlig indenfor folkekirken været meget stor utilfredshed med, at kirken har måttet afgive store jordarealer til en meget, meget ringe pris, således at folkekirkens værdier faktisk herigennem er blevet stærkt forringet. Det blev stærkt hævdet fra ivrige talsmænd i så henseende indenfor det kirkelige udvalg — jeg må formode, at der var baggrund for disse udtalelser, jeg har ikke selv nærmere undersøgt det —, at den afståelse af jord, som havde fundet sted, i hvert fald havde forringet sogneembedernes økonomiske tilstand. Derfor føjede vi til det forslag, vi fremsatte, den bestemmelse, at samtlige til folkekirken henlagte midler ville være at anvende til opretholdelse af folkekirken, og senere føjede vi til, at man ikke måtte forringe folkekirkens økonomiske midler. Vi foreslog forskellige andre bestemmelser, men jeg skal i dag nøjes med at nævne disse to områder, idet jeg kunne tænke mig, at der her er ting, som vi i det kommende udvalg kunne kom ind på at drøfte på en frugtbar måde, således at det kunne virke til beroligelse for dem, som måtte være ængstelige, fordi de har den opfattelse, at folkekirkens tilstand og dens forhold til rigsdagen er usikker, og som måtte ønske så gennemgribende ændringer som af det ærede medlem hr. Fibiger foreslået.

Vi kan altså rent principielt ikke gå ind for stiftsråd og kirkeråd, men vi er meget villige til at drøfte tanker, således som vi har udtrykt det gennem forslaget i det kirkelige udvalg. Det vil være os en glæde, hvis vi herigennem kan bidrage til, at den danske menighed i tryghed kan leve videre, således som den har gjort det i 100 år, siden grundlovens givelse.

Jørgen Jørgensen: Der er gennem årene gjort mange forsøg på at bygge en kirkeforfatning op, men det er altid mislykkedes, og det vil dette sidste forsøg fra konservativ side sikkert også. I det kirkelige udvalg, der dog tog sig god tid til at overveje sagen, kom der heller ikke noget ud af det, og der var dog i visse perioder i udvalgets lange levetid tiløb til at drage det kirkepolitiske ind i storpolitikken, men heller ikke da kunne tanken om en særlig repræsentation for kirken vinde fornøden tilslutning.

Jeg tror, det har været en lykke for den danske folkekirke, at det er gået sådan. I alle disse år, hvor diskussionen om en kirkeforfatning er ført, har synspunkterne i be-